

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

8. Decisio Sacrae Rotae Romanae coram R. P. D. Merlino in causa Maioicen
Indultorum, Lunæ. 11. Aprilis 1639.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

stitutionibus, nihil facit, dum Constitutiones non progrediuntur ulterius declarando irritam professionem aliter secutam, cum bene sufficiat, quibuscumque verbis ea facta fuerit, ut in terminis dixerunt Azor. *insti. moral. lib. 12. c. 5. q. 7. in fin.* Sanchez *in praecept. Decal. lib. 5. c. 3. n. 4.* qui allegant concordantes.

16. Minus obstant adducta in tertio quod sit sumptus de sumpto, & propterea non probet, quia dictum Instrumentum non est sumptus de sumpto, cum fuerit extractum ab ipso originali, prout iacet cum castatura, & apostilla, vigore litterarum compulsoialium, citata parte coram iudice compulsoiali, cum recognitione originalis facta per testes, cum interrogatoris partis etiam circa verba apostilla, quamuis fuerit extractum ex libro Instrumentorum originalium Conuentus, ubi extant, registrata Instrumenta concernentia interesse Conuentus in publica forma, massa Notariorum rogatorum, propterea cum habeat omnia instrumenta requisita, non fuit dubitatum, quin sit in forma probanti. Neuzan. *conf. 25. n. 2. & 3.* Seraph. *dec. 1236. n. 1.* Greg. *dec. 292. n. 2.* Quae vero dicuntur, illud non extare in protocollo Notarij, qui se rogauit, fuit responsum, dictum Instrumentum Monasterij tamen probare, cum potuerit per incuriam Notarij, protocollum non redigi, Cauat. *dec. 122. n. 11.* & fuit factum in Nepefina Hereditatis 17. Nouembris 1600. coram bon. mem. Lancelloro.

17. Nec pariter obstant quae in quarto obiciuntur, scilicet quod probetur fratrem Ioanem fecisse annum probationis, nec integrè per annum permanisse in Monasterio, quia cum contrarium explicite dicatur in dicto Instrumento professionis ibi, cumque per annum iam continuum elapsum semper steterit vna cum alijs fratribus in dicto Monasterio, & confirmatur, quia probatur fuisse receptum ad habitum, fecisse ingressum in Religionem de anno 1590. vt ex partita extracta, in qua continetur, nedum decretum de recipiendo, sed ipsa actualis receptio, & ingressus, cum alioquin non fuisset subscripta à fratribus, ibi, *luri si sotto scriuauarano quando si fara à Frate.* Professio verò eiusque Instrumenta, est de anno 1592. vt in corpore ipsius Instrumenti, idè cessat obiectum cum illud habeat pro se praesumptionem veritatis. Crauet. *conf. 131. n. 7.* Dec. *conf. 423. n. 10.* Cauat. *dec. 205. n. 10.*

18. Tandem non obstante quae in quinto, & ultimo fuerunt in contrarium allegata, desumpta ex non obseruantia anni Nouitatus, & fratrem Ioannem vagasse per Terram, alijs ibi enumeratis, quia placuerunt Dominis responsiones datae quod in illis Terris, ac paruis Cenobijs non seruatur iste rigor, cum bene sufficiat, nunquam fratrem reliquisse habitum Religiosum, & mansionem, & vitam duxisse in Monasterio, & licet Nouitatus ibi egrediatur, vel pro necessitatibus Monasterij, vel recreationis gratia, annuente Superiore, non propterea Nouitatus fiat irritus, ex Nauarr. *conf. 12. de regul.* qui refert ita censuisse Sacram Congregationem. Sanchez *super Decalog. disto lib. 5. cap. 4. num. 27.* Nec deambulatio per locum, siue Castrum excludit continuam habitationem in Monasterio: & quod facit cessare omnem difficultatem, est quod constat de permansione in Monasterio dicti fratris post susceptum habitum per tres annos, quo temporis spatio fuit inducta tacita professio, quae pariter sufficeret pro professione inducenda, ex quo tacita operatur sicuti expressa, etiam post Concilium Tridentinum: imò ex sola tacita professione bona spectare ad Monasterium secundo editu post annum professionis, dixit Menoch. *conf. 346.*

19. Quod dicitur, de tempore secuta professionis non adfuisse in Conuentu Montis Fortini nisi tres fratres, nihil facit, cum satis fuerit, quod superior, qui eum recepit, haberet potestatem incorporandi Religioni,

prout habebat iuxta notata in cap. porrellum de Repul. *Et quae in cap. 1. n. 2. vers. & intellige de voti.* Reuin. *conf. 128. n. 3. lib. 1.*

20. Quibus stantibus, cum praesumptio sit pro validitate professionis, & Nauarr. *conf. 13. num. 10. de regul.* Sanchez *super Decal. lib. 5. c. 4. n. 12.* praecipit obseruantia postea secuta, praesumuntur omnia praecessisse requisita, quae debent concurrere pro validitate professionis, Menoch. *conf. 396. num. 10. in o. & c.* confit de ingressu in Religionem, praesumitur in eodem continuasse vique ad obitum secutum longe post instrumentum professionis, praesertim non constando de contrario.

Et ita resolutum vtraque parte informante, &c.

DECISIO VIII.

Sacra Rotæ Romanae coram R. P. D. Merlino.

In causa Maioricens. Indulcorum.

Luna 11. Aprilis 1639.

§. 1. **R**omani Pontifices Ioannes XXII. Eugenius IV. & nuper s. m. Pius V. propter beneuolentiam Incolatum Regni Maioricens. & ex alijs rationabilibus causis concesserunt, vt beneficia solum naturalibus Incolis, & originarijs dicti Regni conferrentur, ac veteribus Episcopis, & alijs Collatoribus, ne de cetero exteris prouiderent, huiusmodique Papalia indulta inserta sunt inter Constitutiones Regni. Ortis postea dissidijs inter Episcopum, & Regnum Maioricens. & causa coram me in Rota introducta, informantes pro Episcopo dederunt articulos in quibus probare intendebant dicta Indulta Romanorum Pontificum non fuisse vsu recepta, & allegabant plurimas collationes factas exteris, & ideo petebant remissioriam, & domini eogendam esse dixerunt ex capite irrelevantia, & ex eo quod non sit necessaria huiusmodi prohibitio per testes.

2. Irrelevantiam deducebant DD. quoniam dato millies probari istas collationes factas exteris, attamen non inde infringebatur vis, & auctoritas Indulcorum Apostolicorum contra quae Indulta, & Constitutiones Apostolicas non potest dari de non vsu, Abb. *in cap. fin. n. 4. vers. Vnde ibi de iure. & pac. Felin. in c. 2. n. 6. vers. lex noua. eod. tit. Couar. var. resolut. lib. 2. c. 16. n. 6. vers. 5. sunt. Put. dec. 1. in fin. lib. 1. Card. Cauat. dec. 77. n. 3. & 85. n. 2. & 91. n. 7. & 111. n. 1.* Ratio est, quia Principes saeculares auctoritatem habent à populo, & ab homine, ideo eorum leges eorum obligant, quatenus moribus vtentium, qui auctoritate contulerunt, approbentur, l. 1. *in f. de Senator. Dec. conf. 162. col. pen. vers. vltimo non obstant, & egerit explicat. D. Thom. part. 2. quest. 97. art. 3. ad tertium.* Papa autem habet immediate, & solum à Deo auctoritatem absque vlla dependentia à consensu subditorum, & ideo non exigitur pro firmitate illius Constitutionum, quod alij vsu recipiendo, illas admittant, sed statim ac à Papa promulgatae sunt, & immoventes, etiam si in singulis Prouincijs non sint publicatae, vim habent, & auctoritatem, & obligant. Ita Præpos. *in cap. istis 8. leges. num. 3. vers. nisi dato consensu. Pa. pa. 4. dist. Archid. in cap. leges promulgantur. dist. 1. 4. & in cap. cum de benef. circa fin. vers. sic. nec miris. de preben. in 6. Franch. ibidem n. 4. Rot. apud Card. Cauat. dec. 85. num. 2. & in Conchen. beneficij de Valde Indios 14. Nouembris 1611. coram Cardin. Sacrateo, & in dios 14. Nouembris 1622. coram bon. mem. Foroluien. Cens. 25. Februarij 1622. coram bon. mem. Manzanedo in fine, qua est dec. 365. post Cinc. de Cens. Molin. de contract. disp. 395. nu. 1. Cinc. de Cens. 34. n. 48. & 50. in vlt. impress. Nauarr. *conf. 1. lib. 1. num. 10.**

in *infra. de Constitut. & omnium claris Suarez. de legibus. lib. 4. cap. 16. numer. 2.* & sic contrarius vltus Pontificiis Constitutionibus non illas elidit, nisi tamen cum tali contrario vltu populi concurreret etiam positua scientia Papae, & illius consensus, quia tali casu ipse Papa videretur abrogasse antecedentem suam Constitutionem, *Archid. d. loci. Felin. in d. c. 1. num. 6. de reug. & pac. Federic. consil. 117. num. 2. Vitalin. in Clement. 1. num. 26. de probat. Franc. Arct. consil. 11. num. 5. ante med. viden. Sor. de iustit. quest. 7. art. 2. vers. sic. ergo sic. Gabr. concl. 2. numer. 12. eod. tit. & Rota in d. decis. coram Card. Canal. & in Rom. Societ. Officij 15. Nouembr. 1624. coram bon. me. Vbaldo. Quae scientia hic positua Papae non probatur, & multo minus consensus in hunc contrarium vltum, immo dissensus apparet, quia vbi Episcopus contulit extero S. D. N. inhærendo indultus s. m. Pij V. concessit Michaëli Originario Maioricensi, cuius imperatio in contradictorio obtinuit coram Reuerendiss. D. Episcopo Melitico tunc Locum tenente A. C. cum post sessione subsecuta in fauorem dicti Michaëlis, expulso dicto extero.*

3. Et multo minus attendendus est dictus non vltus tum in Constitutione Pij V. ad sint clausula; non obstantibus quibuscumque, & c. & decreto irritanti, per quas clausulas enervata est omnino vis actus contrarij subsequenti, & in obseruantia Constitutionibus, vt in puncto est decisio Crescen. 4. de priuil. n. 3. & 4. & sequent. & Caputaq. decis. 103. n. 1. part. 3. & decis. in Barchinon. Vicaria 7. Decembris 1616. coram bon. mem. Buratto Lore. lib. 1. de re benef. quest. 34. n. 51. Gratian. disp. cep. 159. num. 35. Rot. decis. 52. num. 4. part. 2. recent. & coram Reuerendiss. D. Decano, decis. 51. num. 2. & in Valentina Iuris Sedendi 12. Iunij 1614. coram me. Sic enim apponitur, quod Papa voluit resistere actui contrario suae Constitutioni, & adhuc illam voluit seruari Serader. de feud. part. 10. sect. 20. num. 161. cum aliis supra relatis.

4. Nec applicari visa est immemorabilis s. m. constet de initio saltem respectu Constitutionis s. m. Pij V. que tunc statim cepit ligare, & sic contra eam non potest dari nec de Centenaria, nec de immemorabili, vt in simili considerat Gratian. d. disp. cep. 159. n. 34. 35. & 36. Rota decis. in Ratisbonen. Canonatus 23. Iunij 1617. coram D. meo Pirouano, qua est decisio. 542. n. 3. part. 4. recent.

5. Et alio etiam capite apparet de irrelevancia articuli circa non vltum dictae Constitutionis, & Indulti Apostolici, quoniam si huiusmodi Indultum concessum est Vniuerso Corpori Ciuium, & Incolarum Regni Maioricensi, quemadmodum expressus consensus particularium non potuit prauiudicare ipsi Corpori vniuersali, ita multo minus tacitus consensus qui postest resultare ex illa acquiescentia, poterit auferre beneficium dicti Indulti ab aliis Ciuibus, quibus competit, nec illis prauiudicare gloss. in cap. dudum il. 2. in versio. de veritate in fin. de elect. Roman. consil. 374. nu. 5. Menoch. consil. 39. num. 51. Rot. decisio. 13. de procur. in nou. & in Mediolanen. Decimarum 9. Iunij 1630. coram me. Adeo vt ipsis Ciuibus permittatur, tam in petitorio, quam in possessorio nomine Vniuersitatis, & Regni agere, eorumque iura vindicare Caput. ad decis. 170. & 182. part. 3. Adde ad s. m. Greg. XV. decis. 116. n. 5. & in Collimoncen. praestimoniorum 27. Iunij 1633. coram Reuerendiss. D. Decano, & in dicta Valentina iuris Sedendi 17. Iunij 1634. coram me.

6. Nec videbatur etiam necessaria haec probatio per testes, quia cum super collationibus beneficiorum fiant Scripturae, & publica Instrumenta, & in Cancellariis conferuntur memoriae, & Aduocationes, huiusmodi Scripturas Episcopus potest exhibere, & ideo dum probatio fieri potest per scripturas non est admitenda per testes, & sic denegata est remissoria. Bellam. de Tom. V 111.

cif. 9. & decis. 384. Felin. in cap. 1. m. 4. de appellat. Rot. in rec. decis. 314. n. 1. p. 1. & decis. 45. n. 2. & 589. n. 1. p. 2. & alias sapissime.

7. Nec releuat subterfugium Episcopi, quod scilicet fuerint deperditae tot Scripturae per tot annos confectae, quoniam vltra quod est inuerisimilis talis amissio, & eo magis quia ipsi informantes pro Episcopo dant adnotationem collationum cum certo anno, mense, die & aliis particularibus circumstantiis, quae dari non possent, si verè non extarent dictae scripturae. Respondent DD. quod asserere, deperditas fuisse tot Scripturas, est allegare negligentiam, & delictum illius, cuius munus erat circa custodiam Scripturarum, & tale delictum non praesumitur. Bart. in l. si quis ex argumentariis, §. pen. ff. de eodem lat. Surd. consil. 109. n. 9. Honded. consil. 19. n. 17. lib. 1. Rot. coram bon. mem. Buratto, decis. 505. n. 11. & 12.

Et ita vtraque parte informante resolutum fuit pro denegatione remissoriae.

DECISIO IX.

Sacrae Rotae Romanae coram R. P. D. Merlino.

In causa Corduben. Decimarum de Lucena.

Luna 7. Februarij 1639.

§. 1. **P**ER sententiam Rotalem coram Reuerendiss. D. meo Decano, praemissis multis decisionibus, fuit pronunciatum, R. P. Prouincialem Prouincia Beritae, & Patres Societatis Iesv, ex Indultis, & Priuilegiis Apostolicis, exemptos esse, & immunes a solutione Decimarum super bonis per dictos Patres Societatis possessis, nec eis ob stare moderationes fel. rec. Leonis XI. & Sanctissimi D. Nostri, impositumque fuit Excellentissimo D. Duci Cardonae super petitione istarum Decimarum perpetuum silentium, haecque sententia, iterum negotio noua disputatione discussa, fuit praecise confirmata coram R. P. D. meo Carillo, & hodie vnanimiter coram me, examinatis omnibus decisionibus, responsum fuit, dictas sententias Rotaes esse validas, & iustas, & ideo confirmandas.

2. Validae, quia seruatis omnibus rite latae, nihilque praetermissum, quod ad talem iudiciariam requiratur.

3. Non obstat, quod coram R. P. D. meo Carillo insisterint Agentes Excellentissimi D. Ducis pro admissione articulorum, & illis denegata & interposita appellatione deuentum fuit ad publicationem sententiae, & ideo tanquam lata pendente appositione fuerit nulla dicta sententia, Cast. consil. 281. numer. 5. in princ. vers. 1. quia, lib. 1. Crau. consil. 103. num. 5. Magon. decis. Lucan. 37. num. 7. & dabatur appellatio ab huiusmodi denegata admissione articulorum, Bald. in l. arbitrio tuos, num. 4. vers. in ergo, ff. qui suis d. cog. Surd. decis. 56. per tot. Olafch. decis. 25. num. 14. vers. contrarium tamen, Rota Auenionen. decis. 102. numer. 2. Quoniam haec conclusio non procedit quando articuli continent materiam non releuantem, & probationes, quae ex articulis debent resultare, sunt impertinentes, si enim Iudex tales articulos reicit, non grauat, Bart. in l. 2. num. 25. vers. 3. quare ff. de appellat. Bald. in l. 2. num. 19. quest. 13. Cod. de Episcop. aud. Si autem non grauat Iudex, nec consequenter pars legitima appellat, & in terminis admissionis articulorum in Curia fuit resolutum in Maceraten. legitima 22. Iunij 1629. & 18. Febr. 1639. coram Reuerendiss. Vrgellen. quae sunt inter eius impress. illa decis. 213. haec decis. 239. Rot. decis. vltim. n. 3. & 199. p. 1. rec. tradit Scacc. de appell. quest. 17. limit. 47. membr. 1. num. 141. Quod autem materia articulata esset irrel-

T uans;